

Obsah:	3
1. Úvod:	9
2. Vesmír, jeho složení a vznik	12
2.1. Hvězdy	12
2.2. Slunce	14
2.3. Sluneční soustava	15
2.3.1. Vznik sluneční soustavy	16
2.3.2. Vnější planety	18
2.3.3. Terestrické planety	20
2.3.4. Země	24
2.3.5. Měsice, asteroidy, meteority a jejich význam při rekonstrukci vzniku velkých planet a jejich diferenciaci	26
3. Země - živá planeta	29
3.1. Pohyb litosférických desek a geologické procesy (litosférické desky, rozhraní, základní principy a omezení teorie litosférických desek)	30
3.2. Rotace litosférických desek	31
3.2.1. Určování poloù rotace a vzájemné relativní rychlosti pohybù dvou litosférických desek	31
3.2.2. Rekonstrukce pohybù litosférických desek v minulosti; paleomagnetismus	33
3.3. Energetická bilance Země	36
3.3.1. Vnitřní energetické zdroje	38
3.3.2. Vnější (solární) energie	40
3.4. Látková bilance geologických procesù	42
4. Stavba, chemické a mineralogické složení vnitřních obalù Země a metody jeho studia	51
4.1. Seismické vlny	52
4.1.1. Zemětřesení	54
4.2. Seismický model Země	56
4.3. Mineralogický model pláště	63
4.4. Petrochemický model pláště	64
4.5. Gravimetrický model Země	66
4.6. Termální model Země	69
5. Oceánská litosféra - základní morfotektonická charakteristika	74
5.1. Stavba oceánské kůry	77
5.2. Vznik a složení oceánské kůry	80
5.2.1. Intradeskový magmatismus oceánských ostrovù	84
5.3. Základní diskontinuity oceánské kůry	85
5.3.1. Středooceánské hřbety	86
5.3.2. Transformní zlomy	87
5.3.3. Subdukční zóny; zánik oceánské kůry	88

5.4. Ostrovní oblouky a aktivní kontinentální okraje.....	90
5.4.1. Zonalita stavby ostrovních oblouků a kontinentálních okrajů.....	90
5.4.2. Termální zonalita konvergentních rozhranií.....	92
5.4.3. Geochemická klasifikace vulkanických hornin.....	93
5.4.4. Magmatismus ostrovních oblouků a aktivních kontinentálních okrajů.....	95
5.4.5. Vulkano-plutonické asociace aktivních kontinentálních okrajů.....	97
5.4.6. Magmatismus zaobloukových pánví.....	97
6. Kontinentální litosféra.....	99
6.1. Struktura kontinentální kůry.....	100
6.2. Složení kontinentální kůry.....	102
6.3. Morfostrukturální charakteristika kontinentální kůry.....	103
6.4. Orogeneze (vznik pásemných pohoří).....	106
6.4.1. Geosynklinální teorie.....	107
6.4.2. Desková tektonika a orogeneze.....	108
6.4.3. Strukturní charakteristika pásemných pohoří.....	109
6.4.4. Základní typy kolizních orogénů.....	110
6.5. Metamorfóza a plutonismus spjatý s vrcholnými fázemi kontinentálních kolizi.....	112
6.6. Intrakontinentální magmatismus na kontinentální kůře.....	112
6.7. Externí struktury kontinentální kůry - rifty.....	115
6.8. Pánve, jejich vznik, vyplňování a vývoj (včetně pánví oceánských).....	117
6.8.1. Vznik pánví.....	117
6.8.2. Vyplňování pánví.....	118
6.8.3. Klasifikace pánví	123
7. Struktury a deformace zemské kůry.....	125
7.1. Primární struktury	126
7.2. Sekundární netektonické (nediastrofické) struktury.....	129
7.3. Sekundární tectonické (diastrofické) struktury.....	130
7.3.1. Sila, napětí a deformace.....	130
7.3.2. Deformace.....	131
7.3.3. Reologické vlastnosti hornin, chování hornin při deformaci.....	133
7.3.4. Konjunktivní struktury - vrásy.....	135
7.3.5. Kliváž.....	140
7.3.6. Lineární struktury.....	142
7.3.7. Budináž.....	144
7.3.8. Zlomové struktury.....	146
7.4. Měření planárních a lineárních prvků; znázorňování geologické stavby v geologických mapách a profilech.....	152
8. Minerály.....	157

8.1. Vznik minerálů.....	159
9. Horniny.....	163
9.1. Vznik a rozdělení hornin.....	163
9.2. Vyvřelé horniny.....	165
9.2.1. Posloupnost krystalizace minerálů z horniny	165
9.2.2. Struktury a textury vyvřelých hornin.....	168
9.2.3. Horninotvorné minerály vyvřelých hornin.....	170
9.2.4. Klasifikace vyvřelých hornin.....	171
9.2.5. Geologické vystupování těles hlubinných a žilních hornin.....	174
9.2.6. Vulkanismus.....	177
9.3. Metamorfóza a metamorfované horniny.....	182
9.3.1. Využití termodynamických výpočtů v metamorfí petrologii.....	183
9.3.2. Metamorfí procesy.....	186
9.3.3. Typy metamorfíkých přeměn.....	187
9.3.4. Faktory ovlivňující metamorfí procesy.....	188
9.3.5. Horninotvorné minerály metamorfovaných hornin.....	190
9.3.6. Struktury a textury metamorfovaných hornin.....	191
9.3.7. Intenzita metamorfózy a členění metamorfíkých jednotek.....	193
9.3.8. Klasifikace metamorfovaných hornin.....	196
9.4. Zvětrávání.....	199
9.4.1. Typy zvětrávání.....	199
9.4.2. Faktory ovlivňující rychlosť a intenzitu zvětrávání.....	202
9.4.3. Využití fosilních zvětralin a půd k paleogeografickým a paleoklimatickým rekonstrukcím.....	203
9.4.4. Eroze.....	203
9.4.5. Typy reliéfu.....	204
9.5. Sedimentární horniny.....	207
9.5.1. Transport zvětralin.....	208
9.5.2. Ukládání sedimentů; sedimentační prostředí.....	208
9.5.3. Sedimentace v mořích.....	209
9.5.4. Geneze sedimentárních hornin.....	210
9.5.5. Složení sedimentů, horninotvorné minerály sedimentárních hornin.....	211
9.5.6. Struktury a textury sedimentárních hornin	212
9.5.7. Klasifikace sedimentů a sedimentárních hornin	217
10. Půdy.....	223
10.1. Půdotvorní činitelé.....	223
10.2. Složení půdy a její vlastnosti	225
10.3. Vznik a vývoj půdního profilu; půdní horizonty.....	226
10.4. Klasifikace půd	228

11. Atmosféra	230
11.1. Složení atmosféry	230
11.2. Struktura atmosféry	231
11.3. Proudění v atmosféře	232
11.4. Geologická činnost větru	233
11.4.1. Transport častic větrem	233
11.4.2. Rušivá činnost větru	235
11.4.3. Tvořivá činnost větru	236
11.4.4. Vznik pouští a jejich typy	238
12. Hydrosféra	241
12.1. Pohyb mořské vody; geologická činnost moře	241
12.1.1. Vlnění	242
12.1.2. Přílivovo-odlivové proudění (dmuti)	245
12.1.3. Cirkulace vody v oceánech	246
12.2. Chemické složení mořské vody	249
12.3. Geologická činnost tekoucí vody	251
12.3.1. Pohyb vody ve vodních tocích	253
12.3.2. Erozní činnost vodních toků	254
12.3.3. Transport materiálu	255
12.3.4. Ukládání sedimentů řekami	255
12.3.5. Dešťový ron	256
12.3.6. Charakteristika geologické činnosti řek v podélném profilu	257
12.3.7. Klasifikace fluviálních systémů	258
12.3.8. Říční terasy	264
12.4. Geologická činnost jezer	265
12.5. Podzemní voda	266
12.5.1. Prameny	268
12.5.2. Krasové jevy	271
12.6. Geologická činnost ledovců	274
12.6.1. Růst, pohyb a zánik ledovců	274
12.6.2. Erozní činnost ledovců	276
12.6.3. Transport a ukládání ledovcových uloženin	277
12.6.7. Příčiny zalednění v geologické historii Země	279
13. Geologické účinky gravitace	281
13.1. Faktory ovlivňující vznik svahových pohybů	281
13.2. Pomalé svahové pohyby	282
13.3. Středně rychlé svahové pohyby	283
13.4. Rychlé svahové pohyby	284

14. Ložiska nerostných surovin.....	286
14.1. Průmyslové dělení ložisek nerostných surovin.....	287
15. Čas a metody jeho měření v geologii.....	289
15.1. Určování stáří sedimentů.....	292
15.2. Určování stáří v komplexech tvorených převážně metamorfovanými a vyvřelými horninami.....	293
15.3. Radiometrické metody datování.....	295
II. Přehled geologické minulosti Země.....	298
(historická geologie)	
<i>I. Chlupáč</i>	
1. Prekambrium: archaikum a proterozoikum.....	299
1.1. Život v prekambru.....	301
1.2. Prekambrum na našem území.....	302
2. Starší paleozoikum.....	304
2.1. Základní paleogeografie staršího paleozoika.....	305
2.2. Horotvorné procesy ve starším paleozoiku.....	306
2.3. Klima ve starším paleozoiku.....	307
2.4. Organický svět ve starším paleozoiku.....	307
2.5. Starší paleozoikum na našem území	312
3. Mladší paleozoikum.....	315
3.1. Základní paleogeografie mladšího paleozoika.....	315
3.2. Variské (hercynské) vrásnění v Evropě.....	315
3.3. Klima v mladším paleozoiku.....	318
3.4. Organický svět v mladším paleozoiku.....	318
3.5. Mladší paleozikum na našem území	321
4. Mesozoikum (druhohory).....	323
4.1. Základní paleogeografie a horotvorné procesy	323
4.2. Klima v mesozoiku.....	326
4.3. Organický svět v mesozoiku.....	326
4.4. Mesozoikum na našem území	327
5. Terciér (třetihory).....	330
5.1. Základní paleogeografie a orogeneze.....	330
5.2. Klima v terciéru.....	331
5.3. Organický svět v terciéru.....	331
5.4. Terciér na našem území	334

6. Kvartér (čtvrtohory).....	336
6.1. Klimatické změny v kvartéru.....	336
6.2. Organický svět v kvartéru.....	339
6.3. Vývoj člověka v kvartéru.....	340
6.4. Kvartér na našem území.....	341
6.5. Vývoj v holocénu.....	341

Příloha 1: Stratigrafická tabulka